

Lotaringiæ Ducatus, Pars Meridionalis.

Lacus.

Fluminæ

NVnc ordo & methodus nostra postulat, ut Lotaringiæ suos amnes clariores demis; paucula de Lacubus præmittentes. Stagna habet piscoſa & Lacus. Inter quos memoratur ille, cuius ambitus est quatuordecim milliatum, in quo Carpiones insolitæ magnitudinis, trium videlicet pedum; sapori vero adeo grati, ut aliarum regionum carpiones suavitate multo superent. Ex hujus Lacus pescatione tertio quoque anno Dux Lotaringiæ sedecim percipit Francorum millia. Fluminibus irrigatur celeberrimus *Mosa*, *Alonsella*, *Saravo*, *Voloia*, *Mortana*, *Murta*, *Sella*, *Hida*, & aliis. De *Mosa* ad Inferiorem Germaniam Reliqui ad hunc Ducatum proprie pertinent: *Mosella* quidem & *Saravus* potiore parte, ceteri fere integrum. Oritur *Mosella* in monte Vogeso, haud procul Araris fontibus, paulo supra Vicum, qui vulgo *Bussan*: lapidique ab *Vulturno* ad *Caurum*, perlustratis *Opidis*, qui vernaculae *l'Estrae*, *Remiremont*, *Espinai*, *Charmes*, *Bains* flexoque ab Oriente in Occidentem cursu, recta petit *Tullum*, Vrbem Episcopalem, unde in Orientem refligens, *Fnuardum* usque versus Aquilonem tendit: visisque Mediomatricibus, Trevirensibus aliisque Populis, ad *Confluentiam*, cui ab re nomen, *Rheno* confluit. Germanis *Mosel*: Gallis *Moselle*, *Obringos* putatur ab *Rhenano*, & aliis Ptolemæo dici lib. I I . cap. I X . Joannes tamē Heroldus *Obringon* apud Ptolemæum non Fluvium esse notat, sed designari Tractum eum ad Rhenum, qui nunc temporis *Ober Rhingam* appellatur: Clemens triam Trelæus Mosellanus testatur ut scribit Abrahamus Ortelius, quandam ad Mosellam Tractum *Obrini* nomen hactenus retinere. Mosellam singulari dotoque Carmine celebrat Ausonius Eidyll. I I I ab Aque limpitidine, Navigandique facilitate: Villis Atriisque, quibus utraque ripa decoratur: Piscibus *Capitone*, *Salatis*, *Kedone*, *Umbra*, *Barbo*, *Salmone*, *Mustella*, *Perca*, *Tinca*, *Alburno*, *Alausa*, *Gobio* & *Siluro*, quibus abundat; Fluminibus denique in ipsum decurrentibus *Pronaa*, *Nemesa*, *Sura*, *Gelbi*, *Erubro*, *Lesura*, *Drahona*, *Salmona*, *Sarava*, *Alisontia*. Mosellam & Ararim, facta inter utrumque fossa, connecctere, Imperatore Domitio Netone, adfusus est L. Vetus; ut Copiæ ex Italia per Mare, dein Rhodano, & Arare subvectæ per eam fossam, mox fluvio *Mosella* in Rhenum, exin in Oceanum decurrerent: sublatisque itinerum difficultatibus, navigabilia inter se Occidentis Septentrionisq. littora sierent, uti scribit Cornelius Tacitus lib. xii i. De hoc Ausonius:

Te fontes vivique lacus, te cœrula noscent
Flumina: te veteres pagorum gloria, luci:
Te *Druna*, te sparsis incerta *Druentia* ripis,
Alpinique colent Fluvii, dupliceque per urbem
Qui meat, & dextra *Rhodanus* dat nominari ripa.
Te stagnis ego cœruleis, magnumque sonoris
Amnibus, aquoreæ te commendabo Garumna.

Saravus, haud procul Salmenisibus ortus, Fluviorum omnium qui in *Mosellam* exeunt est maximus: Navigiorum patiens, & aliorum Amnium, quos in se recipit, clarus lustratis urbibus opidisque, quæ vulgo Sar-Burg